

«Элдик Банк» ААКнун Туруктуу өнүгүү саясаты

«Элдик Банк» ААК Туруктуу өнүгүү саясаты

Мазмуну

1. Негизги терминдер жана аныктамалар.....	1
2. Жалпы жоболор.....	2
3. БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарын колдоо	3
4. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын сактоо жана туруктуу өнүгүү жаатындагы демилгелерге катышуу	3
5. Туруктуу ишкердик тажрыйбасы	3
6. Жоопкерчиликтүү каржылоо	5
7. Адам капиталын өнүктүрүү.....	5
8. Экологиялык жоопкерчилик жана климаттын терс таасирин азайтуу	6
9. Банктын бөлүмдөрү иштеп жаткан аймактарды колдоо.....	7
10. Туруктуу өнүгүү боюнча отчеттуулук.....	7
11. Туруктуу өнүгүүнү башкаруу системасы	8
12. Корутунду жоболор	9
1-тиркеме.....	10
2-тиркеме.....	16

1. Негизги терминдер жана аныктамалар

Парник газдарынын бөлүнүп чыгарылышы – парник газдарынын CO₂-эквиваленти тоннасында туюндурулган бөлүнүп чыгышын азайтуу.

Басмырлоо – адамдын жеке белгилери боюнча ар кандай мыйзамсыз чектөөлөр же укуктары менен эркиндиктерин бузуу, ошондой эле, адамдын иш билги сапаттарына байланышпаган жагдайларга жараша ар кандай артыкчылыктарды берүү.

Кызыктар тараптар – жеке жана юридикалык жактар, ошондой эле, «Элдик Банк» ААК менен ар кандай деңгээлде өз ара аракеттенүүгө тартылган, «Элдик Банк» ААКнун иш-аракетине таасир тийгизген жана/же алардын чечимдерине жана иш-аракеттерине «Элдик Банк» ААК таасир эткен адамдардын тобу..

Кардар –Банкта тейлене турган юридикалык жак же жеке адам.

Климаттык мүмкүнчүлүктөр – климаттын өзгөрүшүнүн жана Банктын ишмердүүлүгүнө факторлордун таасирине байланыштуу, ошондой эле Банктын климатка тийгизген таасирине байланыштуу кошумча кирешелерди, атаандаштык артыкчылыктарды жана кошумча финансылык продуктыларды жана кызматтарды түзүү мүмкүнчүлүктөрү.

Климаттык тобокелдиктер – климаттын өзгөрүшүнө жана Банктын ишмердүүлүгүнө факторлордун таасирине байланышкан тобокелдиктер, ошондой эле Банктын климатка тийгизген таасирине байланыштуу тобокелдиктер. Мындай тобокелдиктер Банктын ишине түздөн-түз да, анын кредиттик портфели жана контрагенттер аркылуу да таасирин тийгизиши мүмкүн.

Контрагент – эмгек мамилелерин кошпогондо, «Элдик Банк» ААК менен келишимдик мамилелердеги кайсы болбосун юридикалык жак же «Элдик Банк» ААК аны менен келишимдик мамилелерде болгон кайсы болбосун жеке адам.

Банк ишин жоопкерчилик менен жүргүзүү – «Элдик Банк» ААКнун БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарын, чечимдерди кабыл алуу жана стратегиялык пландаштыруу процессинде социалдык жана экологиялык аспектилери системалуу эсепке алуу, стратегиялык жана узак мөөнөттүү чакырыктарга жана экономикалык, экологиялык жана социалдык мүнөздөгү көйгөйлөргө натыйжалуу жооп берүү үчүн этикалык жана туруктуу мамилелерди алдыга жылдыруу, Банк тарабынан корпоративдик башкаруунун жана тобокелдиктерди тескөөнүн алдыңкы тажрыйбаларын ишке ашыруу, ошондой эле, «Элдик Банк» ААКнун кызыктар тараптардын узак мөөнөттүү бакубаттуулугу үчүн позициясы жана алардын кызыкчылыктарын кыска мөөнөттүү корпоративдик каржылык натыйжаларга салыштырмалуу кыйла олуттуу баалуулук катары эсепке алуу.

Адам укуктары - бул ар бир адамдын андан ажырагыс укуктары, алардын негизинде адамдын инсандык кадыр-баркын, ошондой эле, бардык адамдардын эркиндигин жана тең укуктуулугун таануу камтылып турат.

Банк кызматкери - банк менен түзүлгөн эмгек келишиминин негизинде иштеген башкы кеңсенин, ошондой эле Банктын филиалдарынын, филиалдарынын, өкүлчүлүктөрүнүн кызматкерлери.

Туруктуу өнүгүү – «Элдик Банк» ААК өзүнүн иш-аракетинин айлана-чөйрөгө, экономикага, коомго карата таасирин башкарган жана кызыктар тараптардын кызыкчылыктарын эске алуу менен чечимдерди кабыл алган өнүгүү. Туруктуу өнүгүү келечек муундардын жеке керектөөлөрүн канааттандыруу мүмкүнчүлүгүнө доо кетирбестен, азыркы замандын керектөөлөрүнө жооп бериши керек.

БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттары – «Биздин дүйнөнү кайра түзүү Декларациясы менен аныкталган өнүгүүнүн глобалдык максаттары: ал Бириккен Улуттар Уюмунун Башкы Ассамблеясынын 2015-жылдын 25-сентябрында №70/1 резолюциясы менен кабыл алынган 2030-жылга чейин туруктуу өнүгүүнүн күн тартиби.

ESG – Банк өз иш-аракетин жүзөгө ашырууда эске ала турган туруктуу өнүгүү факторлору, атап айтканда: экологиялык факторлор, анын ичинде, климаттык факторлор, социалдык факторлор жана корпоративдик башкаруу факторлору.

2. Жалпы жоболор

- 2.1. «Элдик Банк» ААКнун туруктуу өнүгүү саясаты (мындан ары - Саясат) «Элдик Банк» ААК (мындан ары - Банк) коомго ачык документи болуп саналат.
- 2.2. Саясат Банктын бизнести туруктуу өнүктүрүүгө карата позициясын чагылдырат, 2018-2040-жылдарга Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясынын максаттарын жана милдеттерин колдой тургандыгын эске алуу менен, туруктуу өнүгүүгө көмөк көрсөтүү боюнча Банктын өзүнө ыктыярдуу кабыл алуучу милдеттенмелерин бекитет, Банктын иш-аракетине туруктуу өнүгүү принциптерин интеграциялайт жана туруктуу өнүгүүгө, корпоративдик башкарууга, экологиялык жана социалдык жоопкерчиликке Банктын бирдиктүү системалуу мамилелерин калыптандырат.
- 2.3. Саясат туруктуу өнүгүү жаатындагы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жоболорун жана стратегиялык артыкчылыктарын, эл аралык демилгелерди, стандарттарды жана сунуштарды эске алуу менен иштелип чыккан.
- 2.4. Саясатка ылайык милдеттенмелер Банктын операциялык ишинин бардык деңгээлдеринде узак мөөнөттүү пландаштыруу жана башкаруу чечимдерин кабыл алуу процесстерине камтылат.
- 2.5. Саясат Банктын Директорлор кеңешинин мүчөлөрү, Башкарманын мүчөлөрү жана Банктын кызматкерлери тарабынан, алардын ээлеген кызматына жана Банктагы иш стажына карабастан милдеттүү түрдө

«Элдик Банк» ААКнун Директорлор кеңешинин 2024-жылдын 28-ноябрындагы № 65/4 чечими менен бекитилген «Элдик Банктын Туруктуу өнүгүү саясаты».

аткарылууга тийиш. Банк бардык кызматкерлерди туруктуу жана инклюзивдүү өнүгүүнү колдоо үчүн өз салымын кошууга үндөйт.

2.6. Банкта Бул Саясатка кошумча туруктуу өнүгүүнүн айрым багыттары боюнча саясатты жана башка ички документтерин бекитилиши мүмкүн.

2.7. Саясат Банктын расмий веб-сайтында кызыктар тараптарга жеткиликтүү ачык документ болуп саналат.

3. БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарын колдогондук

3.1. Банк стратегиялык деңгээлде БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарын колдоого умтулат, бул максаттар бизнестин, өкмөттөрдүн жана жарандык коомдун эң актуалдуу глобалдык көйгөйлөрдү чечүүдө күч аракеттерин координациялоого мүмкүндүк берет.

3.2. Банк өз ишинин өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен БУУнун Туруктуу өнүгүүнүн 17 артыкчылыктуу максаттарынын 14үн бөлүп көрсөтөт (1-тиркеме).

3.3. Мыкты тажрыйбага жана эл аралык стандарттарга ылайык, Банк БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарынын алкагында негизги максаттарга жетүүдөгү өз салымын баалоого умтулат, анын натыйжалары Банктын жылдык ачык финансылык эмес отчетунда көрсөтүлгөн.

3.4. Банк глобалдык жана улуттук туруктуу өнүгүү максаттарына жетишүүгө салым кошкон бизнес мүмкүнчүлүктөрүн аныктоого жана ишке ашырууга умтулат.

3.5. Банк 2018-2040-жылдарга Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясын ишке ашырууга, туруктуу өнүктүрүү жаатында, анын ичинде, аз көмүртектүү өнүктүрүү чөйрөсүндө Кыргыз Республикасы тарабынан кабыл алынган эл аралык милдеттенмелерди ишке ашырууга салым кошууга умтулат.

4. Туруктуу өнүгүү жаатында Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын сактоо жана демилгелерге катышуу

4.1. Банк өз ишин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык так жүзөгө ашырат.

4.2. Банк Кыргыз Республикасынын финансылык жөнгө салуучу органы жана фондулук биржасы тарабынан белгиленген туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү тармактык талаптарды жана сунуштарды натыйжалуу аткарууга умтулат.

4.3. Банк кызматкерлеринин, өзүнүн кызматтык абалына карабастан, мыйзамсыз аракеттерин четке кагууга багытталган корпоративдик маданияттын элементтеринен жана баалуулуктарынан турган комплаенс системасын өркүндөтүүдө.

4.4. Банк туруктуу өнүгүү жаатындагы артыкчылыктуу эл аралык бирикмелердин принциптерин жана жоболорун жана стандарттарын ыктыярдуу түрдө эске алат, анын ичинде БУУнун Глобалдык келишиминин катышуучусу катары БУУнун Глобалдык келишиминин 10 принцибин кыйшаюусуз колдойт.

4.5. Банк туруктуу өнүгүү жана банк ишин жоопкерчиликтүү жүргүзүү жаатында артыкчылыктуу эл аралык жана улуттук демилгелерге катышууга умтулат.

5. Туруктуу бизнес практикалары

5.1. Банк өз ишинде туруктуу өнүгүүгө жоопкерчиликтүү мамиле принцибин карманат. Банкта стратегиялык пландаштыруу айлана-чөйрөнү коргоо, социалдык саясат жана бизнестин өнүктүрүү, акционерлердин наркын жогорулатуу аспектилеринин ортосундагы тең салмактуулукка жетүүгө негизделген.

- 5.2. Банк атаандаштыкка жөндөмдүү, эффективдүү, ачык-айкын, социалдык жана экологиялык жоопкерчилик принциптерине жооп берген, Кыргыз Республикасынын жана Банк иштеп жаткан региондордун туруктуу өнүгүүсүнө салым кошкон бизнести жүргүзүүнү максат кылат.
- 5.3. Банк Бантык Топтун бардык компаниялары бизнести жоопкерчиликтүү жүргүзүүнүн жана ишкердик этиканын бирдиктүү принциптерин карманышын камсыздоого умтулат жана Банк Тобунун компанияларын өз иш-аракетинде бул принциптерди ишке ашырууга шыктандыруу үчүн акылга сыярлык күч-аракеттерди жумшайт.
- 5.4. Банк өз иш-аракетинде бардык кызыктар тараптар үчүн экономикалык баалуулуктарды түптөөнүн узак мөөнөттүү приоритеттерин жетекчиликке алат, анын ичинде, инновацияларды стимулдаштыруу, кардарларды тартуу жана операциялык натыйжалуулукту жогорулатуу аркылуу.
- 5.5. Банк айлана-чөйрөгө жана социалдык чөйрөгө терс тикелей таасирлерди тийиштүү экспертиза жүргүзүү принцибинин негизинде алдын ала көрүүгө жана алдын алууга, ал эми бул мүмкүн болбосо, минималдаштырууга умтулат.
- 5.6. Банк корпоративдик башкарууда ак ниеттүү жана ачык-айкын практиканы карманат жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарын жана эл аралык тажрыйбаны эске алуу менен аларды тынымсыз өркүндөтүп турат.
- 5.7. Банк жогорку жетекчиликтин туруктуу өнүгүү чөйрөсүндө пландаштырууга жана чечимдерди кабыл алууга катышуусун камсыздайт жана бул чөйрөдө өзүнүн компетенцияларын өнүктүрүүгө умтулат.
- 5.8. Банк өнүгүү стратегияларынын ишке ашырылышына, башкаруу системаларынын натыйжалуулугуна жана отчеттуулук процесстерине Директорлор кеңешинин деңгээлинде мониторинг жүргүзөт.
- 5.9. Банк финансылык жана операциялык чечимдерди кабыл алууда, анын ичинде, ал өзү иштеген бардык аймактарда узак мөөнөттүү жакшы жашоонун сапатын камсыз кылууда экологиялык, социалдык жана башкаруу (ESG) факторлорунун маанилүүлүгүн эске алат.
- 5.10. Банк тобокелдиктерди тескөөнүн колдонуудагы системасынын натыйжалуулугун, анын ичинде, туруктуу өнүгүү багытында олуттуу тобокелдиктерди интеграциялоо жана аларды системалуу башкаруу аркылуу дайыма жогорулатууга умтулат. Банктын тобокелдиктерди тескөө боюнча иш-аракеттери ар кандай түзүмдүк бөлүмдөрдөгү жана бизнес-процесстердеги тобокелдиктерди аныктоого жана баалоого, ички жана тышкы кызыктар тараптардын тобокелдиктери жөнүндө маалымдуулугун жогорулатууга багытталган.
- 5.11. Банк туруктуу өнүгүү принциптерин кардарлардын жана контрагенттердин арасында кеңири жайылтууга умтулат.
- 5.12. Банк туруктуу өнүгүү принциптерине колдоо көрсөткөн берүүчүлөр менен кызматташууга умтулат.
- 5.13. Банк туруктуу финансылык эмес тобокелдиктерди азайтуу жана болжолдуу иш мамилелерди түзүү үчүн өнүгүү багытындагы шарттарды жана талаптарды контрагенттер менен түзүлгөн келишимдерге камтуу укугун өзүнө калтырат.
- 5.14. Банк кызыктар тараптардын укуктарын урматтоо менен карайт жана алардын ой-пикирин эске алат, анын ичинде кызыктар тараптардын суроо-талаптарына жана алар билдирген кооптонууларга ыкчам жооп берет.
- 5.15. Туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү иш-чаралардын натыйжалуулугун жогорулатуу үчүн Банк кызматкерлер үчүн тийиштүү индикаторлорду (негизги натыйжалуулук көрсөткүчтөрүн) калыптандырууга умтулат.
- 5.16. Банк өзүнүн кардарларынын жана өзү иштеген аймактардын калкынын финансылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча иштерди жүргүзүүдө.

- 5.17. Банк санариптик трансформация процессинде финансылык инновацияларды жана санариптик чечимдерди активдүү өнүктүрүүгө, анын ичинде финансылык инклюзияны кеңейтүүгө жана климаттын таасирин азайтууга ниеттенүүдө.
- 5.18. Банктын туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү иш-аракети кызыктар тараптардын кызыкчылыктарын эске алууга жана узак мөөнөттүү баалуулуктарды түзүүгө багытталган.

6. Жоопкерчиликтүү каржылоо

- 6.1. Банктын кредитор жана капиталды камсыздоочу катары жоопкерчилиги узак мөөнөттүү келечекте акционер жана кызыктар тараптардын кеңири чөйрөсү үчүн жалпы баалуулуктарды түзүү үчүн өзүнүн кредит портфелин эффективдүү башкаруу болуп саналат.
- 6.2. Банк Кыргыз Республикасынын калкы жана бизнеси үчүн өзүнүн финансылык продукттарынын жана кызматтарынын жеткиликтүүлүгүн жогорулатууга басым жасайт, анын ичинде, микробизнес, чакан жана орто бизнести каржылоону кеңейтүүгө умтулат.
- 6.3. Банк жашыл каржылоо инструменттерин өнүктүрүү, анын ичинде жашыл кредиттерди берүү жана жашыл облигацияларды чыгаруу жана туруктуу банк продукттарын илгерилетүү аркылуу аз көмүрөктүү экономиканы калыптандырууга катышууга кызыктар.
- 6.4. Банк жашыл жана социалдык кредиттөөнү кеңейтүүгө багытталган экономиканы мамлекеттик колдоо программаларына туруктуу катышууга кызыктар.
- 6.5. Банк өзүнүн кредиттик портфелинин узак мөөнөттүү туруктуулугун жогорулатуу максатында, карыз алуучунун экологиялык жана социалдык тобокелдиктерин тескөө системасын, зарыл болгон комплекстүү текшерүү процессинин ажырагыс бөлүгү катары, өзүнүн жалпы карыз алуучуну баалоо системасына интеграциялайт.
- 6.6. Банк экологиялык, климаттык жана социалдык тобокелдиктери жогору жана терс таасирлерге ээ кардарларды жана долбоорлорду каржылдабай коюуга же олуттуу чектөөгө укуктуу (2-тиркеме).
- 6.7. Банк БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарына жетишүүгө багытталган жоопкерчиликтүү каржылоо чөйрөсүндө эл аралык өнөктөштүктү өнүктүрүүгө кызыктар.

7. Адам капиталын өнүктүрүү

- 7.1. Банк адам укуктарынын, кадыр-баркынын жана эркиндигинин кол тийбестиги принцибин эске алып, алардын талаптагыдай сакталышын жана корголушун камсыз кылууга умтулат.
- 7.2. Банк басмырлоонун ар кандай түрүнө жол бербейт жана адамдын жеке өзгөчөлүктөрүнө карабастан тең укуктарды жактайт. Жумуш ордунда куугунтуктоонун, кысымга алуунун жана зордук-зомбулуктун бардык түрлөрүнө, анын ичинде оозеки, физикалык жана психологиялык түрдө тыюу салынат.
- 7.3. Банк татыктуу эмгек шарттарын камсыз кылууну, кесиптик жана жеке өсүүнү, кызматкерлердин ден соолугун сактоону жана кызматкерлердин Банктын кызыкчылыктарын колдоосун өнүктүрүүнү узак мөөнөттүү стратегиялык артыкчылык катары карайт.
- 7.4. Банк кызматкерлерди окутуу жана кесиптик жактан өсүү мүмкүнчүлүктөрүн камсыздайт жана туруктуу өнүгүү боюнча окутуу кызматкерлерди аларга жүктөлгөн милдеттерди аткаруу үчүн зарыл болгон көндүмдөргө ээ болуулары үчүн маанилүү деп эсептейт.
- 7.5. Банк кызматкерлердин коопсуз эмгек шарттарынын маданиятын сактоого, коопсуздук талаптарын сактоодо кызматкерлердин кесиптик деңгээлин жогорулатууга, жумуш ордунда коопсуздук тобокелдиктерин аныктоого жана аларды четтетүүгө умтулуусун тастыктайт.

- 7.6. Банк кызматкерлердин пикирлерин жогору баалайт жана чечимдерди кабыл алууда кызматкерлерден алынган пикирлерди эске алууга умтулат.
- 7.7. Банк өзүнүн контрагенттеринин арасында татыктуу эмгек шарттарын камсыздоо жана адам капиталын өнүктүрүү зарылдыгын кеңири жайылтууга умтулат.

8. Экологиялык жоопкерчилик жана климаттын терс таасирлерин төмөндөтүү

- 8.1. Туруктуу өнүгүү жаатында Банк үчүн узак мөөнөттүү артыкчылыктуу багыт болуп, анын ичинде кардарларга кредит берүүдө экологиялык тобокелдиктерди эффективдүү тескөө аркылуу, курчап турган чөйрөгө тийгизген таасирин минималдаштыруу, айлана-чөйрөнүн сапатын жакшыртуу саналат.
- 8.2. Банк сарамжалдуу экономикага, табигый жана кайра иштетилип алынбаган ресурстарды үнөмдүү жана натыйжалуу пайдаланууга, анын ичинде энергияны үнөмдөөчү технологиялар, ички бизнес процесстерин санариптештирүү, электрондук документ жүгүртүү жана таштандыларды өзүнчө чогултуу иштерине басым коет. Банк ресурстарды, анын ичинде сууну, электр энергиясын, жылуулукту, отунду, пластиканы жана кагазды керектөөнү кыскартууга багытталган негиздүү чараларды ишке ашырууга умтулат.
- 8.3. Банк айлана-чөйрөнү коргоо тармагында кызматкерлердин жогорку деңгээлдеги жоопкерчилигин жана компетенттүүлүгүн өнүктүрүүгө, ошондой эле Банкта экологияны жана климатты башкаруу системасынын натыйжалуулугуна кызматкерлердин жеке салымын стимулдаштырууга багытталган.
- 8.4. Банк кызматкерлерди сарамжалдуу экономика концепциясы жана ресурстарды эффективдүү пайдалануу, таштандыларды өзүнчө чогултуу принциптери, ошондой эле климаттын өзгөрүү маселелери боюнча окутууга умтулат.
- 8.5. Банк климаттын өзгөрүүсү глобалдык экономикага, айлана-чөйрөгө жана адамдардын жыргалчылыгына кеңири таасир эткен узак мөөнөттүү олуттуу чакырык экенин түшүнөт.
- 8.6. Банк Кыргыз Республикасынын декарбонизациялоо жана көмүрөктүү нейтралдуулукка жетишүү, өзүнүн климаттык тобокелдиктерин жана климатка байланыштуу мүмкүнчүлүктөрүн башкарууга, Банктын жана анын финансылык иштеринин климатка терс таасирин төмөндөтүү жаатындагы эл аралык милдеттенмелерин аткарууга аракеттенет, алар төмөнкү багыттар боюнча чаралар жана демилгелер аркылуу жетишилүүдө:
- Эл аралык жана улуттук стандарттарга ылайык Банктын парник газдарынын чыгарылышына мониторинг жүргүзүү жана башкаруу системасын уюштуруу.
 - Кардарларды кредиттөө процессинде Банктын каржыланган маселелери боюнча мониторинг жана башкаруу системасын уюштуруу.
 - Климаттык маалыматты ачуу жаатындагы эл аралык стандарттарга жана рекомендацияларга ылайык жылдык отчеттуулук практикасын ишке ашыруу, мисалы, “Климатка байланыштуу маалыматты ачыкка чыгаруу” МСФО S2 стандарты жана Task Force on Climate-related Financial Disclosures сунуштары (TCFD, климатка байланыштуу финансылык маалыматты ачыкка чыгаруу боюнча жумушчу топ).
 - климатка байланыштуу олуттуу тобокелдиктерди жана мүмкүнчүлүктөрдү туура башкаруу үчүн Банктын корпоративдик башкаруу системасын реформалоо.
 - Климатка оң таасирин тийгизген, анын ичинде жашыл облигациялар жана жашыл кредиттер аркылуу каржылануучу жашыл долбоорлорго таандык Кыргыз Республикасында бекитилген Жашыл таксономиясына ылайык, компанияларды жана долбоорлорду каржылоону кеңейтүү.
 - Климаттык күн тартибине тиешелүү маселелер боюнча Банктын кызматкерлеринин маалымдуулугун жана компетенттүүлүгүн жогорулатуу.
 - Банктын парник газдарынын чыгарылышын азайтуу мүмкүнчүлүктөрүн талдоо жана ишке ашыруу.

- климаттык тобокелдиктерди жана мүмкүнчүлүктөрдү тескөө жаатында мыйзамдардын, Кыргыз Республикасынын финансылык жөнгө салуучусунун жана фондулук биржасынын талаптарын тиешелүү деңгээлде аткаруу;

8.7. Банк климатка байланыштуу олуттуу тобокелдиктерди жана мүмкүнчүлүктөрдү натыйжалуу башкаруу үчүн корпоративдик климаттык стратегияны иштеп чыгуу камылгасын көрүүдө. Банк бизнес-процесстерди, финансылык кызматтарды жана продукттарды санариптештирүү Банктын, анын кардарларынын жана контрагенттеринин аз көмүрөктүү өнүгүүсүнө кошумча салым кошууга мүмкүндүк берерин эске алат.

8.8. Банк корпоративдик кардарлардын жана контрагенттердин аз көмүрөктүү өнүктүрүү, климаттык отчеттуулук жана эл аралык мамилеге негизделген парник газдарынын чыгарылышына үзгүлтүксүз баа берүү практикасына өтүү аракеттерин кубаттайт.

8.9. Банк, ошондой эле, биоартүрдүүлүк көз карашынан караганда, корпоративдик кардарлардан жана контрагенттерден улуттук же эл аралык баалуулугу бар аймактарга олуттуу таасирин тийгизе турган иш-аракеттерге жоопкерчиликтүү мамиледе болууларына үмүт артат.

9. Банктын бөлүмдөрү иштеп жаткан аймактарды колдоо

9.1. Банк өзү иштеген региондордогу социалдык-экономикалык абал үчүн, анын ичинде иш менен камсыз кылуу, калкка жана бизнеске ар кандай финансылык кызматтарды жана продукттарды камсыздоо аркылуу жоопкерчиликтүү принцибин карманат.

9.2. Банк өз иш-аракетин жүргүзүп жаткан аймактардын жергиликтүү жамааттары жана бийлик органдары менен майнаптуу масилет курууга умтулат.

9.3. Банк банктын ишкердик этикасына жана баалуулуктарына карама-каршы келген мыйзамсыз же коркунучтуу иш-аракеттерди колдогон социалдык инвестициялык программаларды ишке ашырууга жол бербейт.

10. Туруктуу өнүгүү боюнча отчеттуулук

10.1. Банк кызыктар тараптарга маалыматтын жеткиликтүүлүгүн алар менен өз ара аракеттенүүнү маанилүү деп эсептейт.

10.2. Банк кызыктар тараптарга толук маалымат берүү үчүн өзүнүн иш-аракети жана кабыл алынган чечимдери жөнүндө маалыматты, анын иш-аракетин кепилдөө, ачыктык менен Банктын коммерциялык кызыкчылыктарын сактоонун ортосундагы акылга сыярлык тең салмактуулукту камсыз кылуу, инсайдердик маалыматка карата купуялуулук режимин сактоо менен, ачыкка чыгарууга умтулат.

10.3. Банк туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү иш-аракеттердин натыйжалары жөнүндө кызыктар тараптарды маалыматты ачуунун эл аралык стандарттарына, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын, Кыргыз Республикасынын фондулук биржасынын талаптарына ылайык ар жылдык финансылык эмес отчеттуулукту жарыялоо жолу менен маалымдоого кызыктар.

10.4. Туруктуу өнүгүү боюнча отчет өзүнчө ачык документ катары даярдалышы же Банктын комплекстүү жылдык отчетунун бир бөлүгү катары киргизилиши мүмкүн.

10.5. Банк корпоративдик веб-сайтка туруктуу өнүгүү боюнча отчеттун бардык кызыктар тараптардын таанышуусу үчүн өз убагында жарыялап турат.

10.6. Банк кызыктар тараптарга Банктын финансылык эмес натыйжалары, отчеттук мезгилдеги пландары жана ниеттери, көйгөйлөр жана аларды чечүү механизмдери жөнүндө маалыматты билүүгө мүмкүндүк берүүчү көлөмдөгү материалдык маалыматты берүүгө умтулат жана ошол эле учурда терс мүнөздөгү маалыматты

ачыкка чыгаруудан кетенчиктебейт. Банк ошондой эле өзүнүн ишинин натыйжалары жөнүндө ачыкка чыгарылган маалыматтарды башка уюмдар боюнча салыштырып турууну дагы эп көрөт.

- 10.7. Банк туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү отчеттордун сапатын, анын ичинде Банктын иши жана анын кызыктар тараптарга тийгизген таасири жөнүндө маалыматтарды жалпылап чогултуу, мониторинг жүргүзүү, талдоо процессин өркүндөтүү, ошондой эле, каржылык эмес маалыматты ачыкка чыгаруунун жаңы стандарттарын жана тажрыйбаларын колдонуу аркылуу жогорулатуу ниетинде.
- 10.8. Финансылык эмес отчеттуулукту жарыялоого кошумча, Банк ESG эл аралык рейтингдеринин жана баалоонун алкагында актуалдуу жана ишенимдүү маалыматты берүү аркылуу кызыктар тараптар менен өз ара аракеттенүүнү камсыз кылат.

11. Туруктуу өнүгүүнү башкаруу системасы

- 11.1. Директорлор кеңеши банктын туруктуу өнүгүү багытындагы иш-аракетине мониторинг жүргүзөт, Банктын туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү стратегияларын, кодекстерин жана саясатын бекитет, анын ичинде ушул Саясатты бекитет. Банктын Директорлор кеңеши туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү артыкчылыктуу багыттарды, максаттарды жана негизги принциптерди аныктайт, аларды корпоративдик бизнестин стратегиясына, ошондой эле тобокелдиктерди тескөө системасына интеграциялайт, туруктуу өнүктүрүү чөйрөсүндө тобокелдиктерди тескөө боюнча отчетторду карайт.
- 11.2. Башкарма туруктуу өнүгүү чөйрөсүндө корпоративдик стратегиянын, Банктын негизги ички документтеринин жана Директорлор кеңешинин чечимдеринин, анын ичинде ушул Саясаттын ишке ашырылышын камсыздайт, Банктын туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү ишине жалпы жетекчиликти жана пландаштырууну ишке ашырат, ошондой эле, туруктуу өнүгүү жаатындагы жол карталарын жана иш-чаралар пландарын ишке ашырууга мониторинг жүргүзөт.
- 11.3. Ички аудит башкармалыгы туруктуу өнүгүүнүн күн тартибин башкаруу системаларынын жана процесстеринин натыйжалуулугун, анын ичинде тобокелдиктерди тескөөнү, ошондой эле туруктуу өнүгүүнү башкаруунун натыйжалуулугун жогорулатууда Директорлор кеңешине көмөк көрсөтүүнү үзгүлтүксүз баалоо менен камсыздайт.
- 11.4. Туруктуу өнүгүү жана ESG күн тартиби боюнча жумушчу топ түзүмдүк бөлүмдөрдүн иш-аракеттерин координациялайт, туруктуу өнүгүү маселесине Банк Башкармасын жана Банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн тартуу менен Банкта сунуштарды иштеп чыгат жана пикир алмашат.
- 11.5. Тобокелдиктерди тескөө башкармалыгы туруктуу өнүгүү чөйрөсүндөгү тобокелдиктерге баа берет жана мониторинг жүргүзөт, карыз алуучулардын экологиялык жана социалдык тобокелдиктерин баалоого катышат.
- 11.6. Бизнести өнүктүрүү департаментинин Долбоордук милдеттер жана ESG бөлүмү ушул Саясатты иштеп чыккан түзүмдүк бөлүм болуп саналат, ал Банктын башка бөлүмдөрүнө туруктуу өнүгүү чөйрөсүндө эксперттик жана усулдук колдоо көрсөтөт, Банктын корпоративдик ESG трансформациялоо жана стратегиялык артыкчылыктарынын алкагында бекитилген пландарды жана иш-чаралардын аткарылышын тескейт жана ошондой эле, туруктуу өнүгүү маселелери боюнча ички жана тышкы кызыктар тараптар менен өз ара аракеттенүүнү камсыз кылат,
- 11.7. Банктын уюштуруу түзүмү өзгөргөндө, бул документке тартылган бөлүмдөрдүн функцияларын жаңы уюштуруу түзүмүнө ылайык бул функциялар өткөрүлүп бериле турган бөлүмдөр аткарышат.
- 11.8. Өз компетенцияларынын жана милдеттеринин чегинде Саясатты ишке ашыруу жана туруктуу өнүгүү чөйрөсүндө бекитилген иш-чаралардын аткаруу милдети Банктын жооптуу түзүмдүк бөлүмдөрүнө, анын ичинде Долбоордук милдеттер жана ESG бөлүмүнө ушул Саясаттын жоболорун ишке ашыруу боюнча колдоо көрсөтүү, ошондой эле Банктын жылдык финансылык эмес отчеттуулугун түзүүгө жооптуу түзүмдүк бөлүмгө толук маалыматты жана статистикалык көрсөткүчтөрдү өз убагында жана так берүү милдети менен жүктөлөт.

12. Корутунду жоболор

- 12.1. Саясат, ошондой эле ага бардык тиркемелер, толуктоолор жана өзгөртүүлөр Банктын Директорлор кеңеши тарабынан бекитилет.
- 12.2. Бул Саясат жыл сайын каралып турат.
- 12.3. Эгерде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүүнүн натыйжасында Саясаттын айрым жоболору алар менен карама-каршы келсе, Саясатка өзгөртүүлөр киргизилгенге чейин, Сиз Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарын жетекчиликке алууга туура келет.

«Элдик Банк» ААК үчүн БУУнун Туруктуу өнүгүүнүн артыкчылыктuu максаттары

01 ЖАКЫРЧЫЛЫКТЫ ЖОЮУ Жакырчылыктын бардык түрүн биргеликте жоюу	02 АЧКАЧЫЛЫКТЫ ЖОЮУ Ачкачылыкты жоюу, тамак-аш коопсуздугун камсыздоо, тамактанууну жакшыртуу жана айыл чарбасын туруктуу өнүктүрүүгө көмөктөшүү	03 БЕКЕМ ДЕН СООЛУК ЖАНА ЖЫРГАЛЧЫЛЫК Дени сак жашоо мүнөзүн камсыздоо жана бардык курактагы ар бир адамдын бакубаттуулугу үчүн көмөктөшүү	04 САПАТТУУ БИЛИМ БЕРҮҮ Ар тараптуу жана адилеттүү, сапаттуу билим берүүнү камсыздоо жана бардыгы үчүн окуу мүмкүнчүлүгүн түзүү	05 ГЕНДЕРДИК ТЕҢДИК Гендердик теңдүүлүккө жетүү жана бардык аялдардын жана кыздардын укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү	07 АРЗАН ЖАНА ТАЗА ЭНЕРГИЯ Ишеничтүү, арзан, туруктуу жана заманбап электр энергиясына болгон жалпы жеткиликтүүлүктү камсыз кылуу	08 ТАТЫКТУУ ЖУМУШ ЖАНА ЭКОНОМИКАЛЫК ӨСҮҮ Туруктуу, ар тараптуу экономикалык өсүшкө, бардыгы үчүн татыктуу жумуш жана өндүрүштүк иш менен камсыз кылууга көмөктөшүү
Милдеттер: 1.4 Бардык эркектер жана аялдар, айрыкча аз камсыз болгондор жана калктын аялдуу катмары экономикалык ресурстарга, ошондой эле базалык кызматтарга, жерге жана жеке менчиктин башка түрлөрүнө, мураска алган мүлккө, табигый ресурстарга, ылайыктуу жаңы технологияларга жана микро каржылоо камтылган финансы кызматтарына ээ болуусун жана башкаруусун камсыз кылуу.	Милдеттер: 2.3 Айыл чарбасынын өнүмдүүлүгүн жана чакан азык-түлүк өндүрүүчүлөрүнүн, көбүнчө аялдардын, жергиликтүү калктын өкүлдөрүнүн, фермердик үй-бүлө чарбаларынын, малчылардын жана балыкчылардын кирешесин кошумча наркты жана айыл-чарба секторунда жумуш орундарын көбөйтүү үчүн жерге, башка өндүрүш ресурстарына жана айыл-чарба өндүрүшүнүн факторлоруна, билимге, финансылык кызматтарга, рынокторго жана мүмкүнчүлүктөргө кепилденген жана бирдей деңгээлде жетүүсүн камсыз кылуу аркылуу эки эселентүү;	Милдеттер: 3.4 Психикалык ден-соолукту жана бакубат жашоону бекемдөө, калыбына келтирүү жана сактоо аркылуу жугуштуу эмес оорулардан мезгилсиз өлүмдү кыскартуу. 3.8 Бардыгына бирдей болгон сапаттуу медициналык кызматтардын жеткиликтүүлүгүн жана баарына коопсуз, натыйжалуу, сапаттуу жана арзан дары-дармектерди жана вакциналарды камтыган саламаттыкты сактоо кызматтарын камсыз кылуу.	Милдеттер: 4.4 Талап кылынган көндүмдөргө ээ болгон, татыктуу эмгек жана ишкердүүлүк менен алектенүүчү жаштардын жана чоң адамдардын санын жогорулатуу.	Милдеттер: 5.1 Аялдарга жана кыздарга карата басмырлоонун бардык түрлөрүн токтотуу. 5.5 Аялдардын толук жана чыныгы катышуусун жана алардын саясий, экономикалык жана коомдук турмуштагы чечимдерди кабыл алуунун бардык деңгээлдеринде жетекчилик кылуусуна бирдей мүмкүнчүлүктөрдү камсыз кылуу.	Милдеттер: 7.2 Дүйнөлүк энергетика балансында кайра жаралуучу булактардан алынган энергиянын үлүшүн көбөйтүү. 7.3 Глобалдык энергиянын натыйжалуулугун жогорулатуу.	Милдеттер: 8.2 Диверсификация, технологиялык жаңылоо жана инновациялар аркылуу экономикалык өндүрүмдүүлүктү жогорулатууга жетишүү, анын ичинде жогорку кошумча наркты жана эмгекти көп талап кылуучу секторлорго басым жасоо. 8.3 Өндүрүш иштерине, татыктуу жумуш орундарын түзүүгө, ишкердикке, чыгармачылыкка жана инновацияларга көмөктөшүүчү өнүгүүгө багытталган саясатты илгерилетүү жана микро, чакан жана орто ишканаларды расмий таанууну жана өнүктүрүүнү, анын ичинде аларга финансылык кызматтарга жетүү

	2.4 Тамак-аш продуктарын өндүрүүнүн туруктуу системаларын түзүү жана айыл-чарбаны жүргүзүүнүн ыкмаларын жүзөгө ашыруу. Булар жашоого болгон туруктуулукту жана өнүмдүүлүктү жогорулатууга, өндүрүштүн көлөмүн жогорулатууга мүмкүнчүлүк берет, экосистеманын сакталышына өбөлгө түзөт, климаттын өзгөрүүсүнө, аба-ырайынын чукул кубулуштарына, кургакчылыкка, суу каптоолорго жана башка кырсыктарга адаптация болуу жөндөмүн чыңдайт, жердин жана топурактын сапатын акырындан жакшыртат.					мүмкүнчүлүгүн берүү аркылуу дем берүү. 8.5 Бардык аялдар менен эркектердин, анын ичинде жаштардын жана ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын толук жана үзүрлүү иш менен камсыз болушун жана татыктуу эмгекти камсыз кылуу, ошондой эле бирдей баалуулуктагы жумушка бирдей акы төлөө. 8.7 Мажбурлап иштетүүнү түп-тамыры менен жок кылуу, заманбап кулчулукка жана адам сатууга жол бербөө, ошондой эле балдар эмгегинин эң начар түрлөрүнө тыюу салуу жана жоюу, анын ичинде жашы жете элек балдарды аскерге тартуу жана күчүн пайдалануу, ошондой эле 2025-жылга чейин балдар эмгегин жана анын бардык түрлөрүн токтотуу боюнча катуу чара көрүү. 8.8 Эмгек укуктарын коргоо жана бардык жумушчулар үчүн ишенимдүү жана коопсуз эмгек шарттарын камсыз кылуу. 8.10 Бардык адамдар үчүн банктык, камсыздандыруу жана финансылык кызмат көрсөтүүлөргө жетүүнү жеңилдетүү жана
--	--	--	--	--	--	--

						кеңейтүү боюнча улуттук каржы мекемелеринин мүмкүнчүлүгүн бекемдөө.
Банктын салымы: Чекене кардарларды, микро жана чакан бизнести, анын ичинде жеңилдетилген шарттарда каржылоо. Санариптик чечимдерди кошо алуу менен, калктын аярлуу катмарынын финансылык кызматтарга жана продукттарга, анын ичинде, алыскы аймактарда жеткиликтүүлүгүн кеңейтүү боюнча чараларды ишке ашыруу. Банктын кардарларынын жана калктын финансылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча чараларды ишке ашыруу.	Банктын салымы: Элет жериндеги кардарларды, ошондой эле, агро өнөр жай микро жана чакан бизнести каржылоо. Айыл чарбасында жашыл жана туруктуу долбоорлорду каржылоо.	Банктын салымы: Кызматкерлердин жумуш ордунда коопсуздугун камсыздоо, ички стандарттарды колдонуу жана эмгекти коргоо боюнча окууларды өткөрүү. Кызматкерлерге медициналык кызматтарды эркин пайдалануу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуу, колдоо чараларын ишке ашыруу (ыктыярдуу медициналык камсыздандыруу ж.б.). Сергек жашоо образын жайылтуу боюнча чараларды ишке ашыруу (спорттук иш-чаралар ж.б.)	Банктын салымы: Кызматкерлерди окутуу жана квалификациясын жогорулатуу. Жаш адистерди иш менен камсыз кылуу. Билим берүү мекемелери менен кызматташуу.	Банктын салымы: Эркектер жана аялдар үчүн бирдей карьералык өнүгүү мүмкүнчүлүктөрүн камсыз кылуу. Бирдей баалуу эмгек үчүн эркектер менен аялдарга бирдей сый акыларды берүү. Башкаруу органдарында жана персонал түзүмүндө аялдардын үлүшүн көбөйтүү. Аялдардын бизнесин каржылоо.	Банктын салымы: Кайра алынуучу энергияга жана энергиянын натыйжалуулугуна байланыштуу долбоорлорду жана иштин түрлөрүн каржылоо. Банктын өзүнүн ишинде жана операцияларында энергия натыйжалуулугун жогорулатуу.	Банктын салымы: Банк иштеп жаткан аймактарда татыктуу эмгек шарттарын түзүү менен жумуш орундарын жана иш менен камсыз кылуу. Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарын сактоо, мажбурлаган эмгекке жана балдар эмгегине жол бербөө. Банктын иш-аракетинин жүрүшүндө адам укуктарын сактоо жана анын кызыктар тараптар менен өз ара аракеттенүүсү, жумуш ордунда басмырлоонун жана куугунтуктоонун ар кандай формаларына жол бербөө. Эркектер жана аялдар үчүн бирдей карьералык өнүгүү мүмкүнчүлүктөрүн камсыз кылуу. Бирдей баалуу эмгек үчүн эркектер менен аялдарга бирдей сый акы. Каржылык инклюзивдүүлүктү жогорулатууга багытталган финансылык продукттар жана кызматтар.

						Санариптик каржылык кызматтарды жана продукттарды камсыз кылуу. Микро, чакан жана орто бизнести каржылоо. Экономиканын реалдуу секторун кредиттөө.
--	--	--	--	--	--	---

09 ИНДУСТРИАЛАШТЫРУУ, ИННОВАЦИЯ ЖАНА ИНФРАТУЗУМ Туруктуу инфраструктураны куруу, туруктуу индустриялаштырууга жана инновацияга көмөк көрсөтүү	10 ТЕҢСИЗДИКТИ АЗАЙТУУ Өлкөлөр ичиндеги жана алардын ортосунда теңсиздикти азайтуу	11 ТУРУКТУУ ШААРЛАР ЖАНА КАЛКТУУ КОНУШТАР Шаарларды жана калктуу конуштарды ачык, коопсуз, тиричиликке туруктуу жана экологиялык туруктуулугун камсыз кылуу	12 ЖООПКЕРЧИЛИКТҮҮ КЕРЕКТӨӨ ЖАНА ӨНДҮРҮШ Өндүрүштүн жана керектөөлөрдүн туруктуу моделин камсыз кылуу.	13 КЛИМАТТЫН ӨЗГӨРҮҮСҮНӨ КАРШЫ КҮРӨШҮҮ Климаттын өзгөрүшү жана анын кесепеттери боюнча күрөшүүнүн шашылыш чараларын кабыл алуу	16 ТЫНЧТЫК, АКЫЙКАТТЫК ЖАНА НАТЫЙЖАЛУУ ИНСТИТУТТАР Туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктарында социалдык тоскоолдуктардан тынчтыкка умтулган жана эркин коомду түзүүгө көмөктөшүү, бардыгы үчүн адилеттүү сотко болгон жеткиликтүүлүгүн камсыздоо жана бардык деңгээлдерде натыйжалуу, отчеттуу мекемелерди түзүү	17 ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТЫНДА ӨНӨКТӨШТҮК Туруктуу өнүгүүгө жетүүнүн каражаттарын бекемдөө жана туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктарында глобалдуу өнөктөштүк иштерин активдештирүү
Милдеттер: 9.1 Экономикалык өнүгүүнү жана адамдардын бакубаттуулугун колдоо максатында, бардыгы үчүн алгылыктуу жана адилеттүү жеткиликтүүлүктү камсыздоого басым	Милдеттер: 10.1 Калктын аз камсыз болгон 40 пайызынын кирешесин мамлекет боюнча ортодон жогорку деңгээлге акырындык менен жеткирүү жана кармап туруу.	Милдеттер: 11.1 Жетиштүү, коопсуз жана кымбат эмес турак-жайга жана негизги кызматтарга жалпы жеткиликтүүлүктү камсыз кылуу жана начар абалдагы турак-жайларды жаңыртуу.	Милдеттер: 12.4 Химиялык заттарды жана алардын калдыктарын алардын бүтүндөй жашоо циклинде экологиялык рационалдуу колдонууга жетүү жана алардын адамдардын ден-соолугуна жана курчаган	Милдеттер: 13.1 Бардык өлкөлөрдө коркунучтуу климаттык көрүнүштөргө жана табигый кырсыктарга каршылык көргөзүүнү жана адаптация болуу жөндөмүн жогорулатуу.	Милдеттер: 16.4 Мыйзамсыз каражаттардын агымын жана курал-жарактын агымын олуттуу төмөндөтүү, уурдалган активдерди табуу жана кайтаруу боюнча иштерди активдештирүү жана уюшкан	Милдеттер: 17.1 Салыктарды топтоо жана башка кирешелер боюнча улуттук мүмкүнчүлүктөрдү жогорулатуу боюнча ички булактардын, анын ичинде өнүгүп жаткан өлкөлөрдүн эл аралык колдоосунун

жасоо менен туруктуу инфраструктураны өнүктүрүү. 9.3 Чакан өнөр жай тармагынын жана башка ишканалардын, айрыкча өнүгүп келе жаткан өлкөлөрдүн, жеткиликтүү кредиттерин кошо алганда, каржылык кызматтарга жеткиликтүүлүгүн кеңейтүү жана алардын өндүрүш-тиричилик чынжырлары менен рынокторго интеграцияланышын күчөтүү. 9.4 Инфраструктураны модернизациялоо жана өнөр жай ишканаларын ресурстарды натыйжалуу пайдаланууну жогорулатуу жана таза, экологиялык коопсуз технологияларды жана өнөр жай процесстерин кеңири колдонуу аркылуу туруктуулугун камсыздоо, алардын жеке мүмкүнчүлүктөрүнө жараша бардык өлкөлөрдүн катышуусу менен кайра жабдуу.	10.3 Мүмкүнчүлүктөрдүн тендигин камсыз кылуу жана жыйынтыктардагы келип чыккан теңсиздикти кыскартуу, анын ичинде басмырлоочу мыйзамдарды, саясатты жана практиканы жок кылуу жана ушул максатка ылайыктуу мыйзамдарды кабыл алууга, саясатты жүргүзүүгө жана чараларды көрүүгө көмөктөшүү.	11.2 Коопсуз, жеткиликтүү, арзан жана экологиялык туруктуу унаалык тутумдар жол коопсуздугун өркүндөтүү менен коомдук унааларды бардыгы пайдалана ала тургандай, айрыкча аярлуу кырдаалда турган жактардын, аялдардын, балдардын, майыптардын жана карылар пайдалануусун камсыз кылуу; 11.6 Калктын саны боюнча шаарларга экологиялык терс таасирди азайтуу, анын ичинде абанын сапатына, шаардык жана башка таштандыларды жоюуга өзгөчө көңүл буруу.	чөйрөгө терс таасирин тийгизүүсүн минимумга түшүрүү үчүн абага, сууга жана топуракка түшүүсүн олуттуу кыскартуу. 12.5 Таштандылардын пайда болуусунун алдын алуу, аларды азайтуу, кайра иштетүү жана кайрадан колдонуу боюнча чараларды кабыл алуу жолу менен алардын көлөмүн олуттуу азайтуу.	13.2 Климаттын өзгөрүүсүнө жооп берүү чараларын улуттук деңгээлде саясатка, стратегияларга жана пландоого кошуу.	кылмыштуулуктун бардык түрүнө каршы күрөш жүргүзүү 16.5 Коррупциянын жана паракорчулуктун бардык түрүнүн көлөмүн олуттуу азайтуу.	натыйжасында ресурстарды мобилизациялоону күчөтүү. 17.11 2020-жылга карата дүйнөлүк экспортто азыраак өнүккөн өлкөлөрдүн үлүшүн эки эселентүү максатында өнүгүп жаткан өлкөлөрдүн экспортун олуттуу өнүктүрүү. 17.16 Бардык өлкөлөрдө туруктуу өнүгүү максаттарына жетүүнү колдоо үчүн туруктуу өнүгүү кызыкчылыктарында глобалдык өнөктөштүктү бекемдөө.
Банктын салымы: Микро, чакан жана орто бизнести каржылоо. Өнөр жай ишканаларын каржылоо. Жашыл жана туруктуу долбоорлорду каржылоо.	Банктын салымы: Банк иштеп жаткан аймактарда татыктуу эмгек шарттары бар жумуш орундарын түзүү жана иш менен камсыз кылуу.	Банктын салымы: Турак-жай шарттарын жакшыртуу, ыңгайлуу жана коопсуз турак жайларды сатып алуу үчүн ипотекалык кредит берүү.	Банктын салымы: Таштандыларды өзүнчө бөлүп чогултуу иштерин жайылтууга, кайра иштетүүгө бөлүнгөн калдыктардын үлүшүн көбөйтүү.	Банктын салымы: Кыргыз Республикасынын климат жана көмүртек нейтралдуулугуна жетишүү жаатындагы стратегиялык пландаштыруусун жана артыкчылыктарын,	Банктын салымы: Коррупцияга каршы күрөшүү тууралуу мыйзамдарды сактоо, чыдап турууга жол бербеген принциптин негизинде коррупцияга каршы күрөшүү.	Банктын салымы: Туруктуу өнүгүү чөйрөсүндө улуттук жана эл аралык демилгелерге катышуу жана колдоо. Салыктарды жана башка төлөмдөрдү өз убагында жана толук төлөө,

Инфраструктура объектилерин өнүктүрүүнү жана модернизациялоону каржылоо.	Банктын иш-аракетинин жүрүшүндө адам укуктарын сактоо жана анын кызыктар тараптар менен өз ара аракеттенүүсү, жумуш ордунда басмырлоонун жана куугунтуктоонун ар кандай формаларына жол бербөө. Калктын кирешесин жана иш менен камсыз болуу мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатууга мүмкүндүк берүү менен, микро, чакан жана орто бизнести, корпоративдик кардарларды каржылоо.	Экологиялык тобокелдерди (анын ичинде жашыл транспортту, таштандыларды тескөө), декарбонизацияны жана климаттын терс таасирин азайтууга багытталган долбоорлорду жана иш-чараларды каржылоо. Банктын объектилеринин жана инфраструктурасынын айлана-чөйрөгө экологиялык терс таасирин азайтуу.	Банк кызматкерлеринин таштандыларды туура пайдалануу маселелери боюнча маалымдуулугун жогорулатуу.	милдеттенмелерин эсепке алуу. Декарбонизацияга жана климаттын терс таасирин азайтууга багытталган долбоорлорду жана иш-чараларды каржылоо. Эл аралык стандарттарга ылайык парник газдарынын бөлүнүп чыгарылышына жыл сайын баа берүү, менен; климатка байланыштуу тобокелдерди жана мүмкүнчүлүктөрдү аныктоо жана баалоо, аларды Банктын ишине интеграциялоо менен климаттык таасирди башкаруу практикасын корпоративдик деңгээлде ишке ашыруу. Климат жаатындагы маалыматтарды ачыкка чыгауунун эл аралык стандарттарына ылайык жыл отчет даярдоо.	Терроризмди (экстремизмди) каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легализациялоого (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө Банк тарабынан системалуу чараларды ишке ашыруу. Кызматкерлерд терроризмди (экстремизмди) каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легализациялоого (адалдоого) каршы аракеттенүү маселелери боюнча үзгүлтүксүз окутуу.	Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарын сактоо. Мамлекетке Банктын акционер катары дивиденддерди төлөө. Микро, чакан жана орто бизнести, корпоративдик кардарларды, анын ичинде, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү экспорттоого багытталган кардарларды каржылоо. Банк тарабынан кызыктар тараптарга анын иши боюнча өз убагында жана толук маалымат берип туруу.
--	---	--	--	--	---	---

Каржыланбай турган тармактардын тизмеги

Каржыланбай турган тармактардын тизмеги «Элдик Банк» ААК тарабынан каржылоого жатпаган иштин түрлөрүн, тармактарын жана долбоорлорун камтыйт.

Тизмек карыз алуучуларды социалдык жана экологиялык тобокелдиктер боюнча баалоо процессинин ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

1. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ченемдик укуктук актыларынын талаптарына, эл аралык конвенцияларга жана келишимдерге ылайык мыйзамсыз катары классификацияланган же эл аралык жүгүртүүдөн чыгарылууга же тыюу салууга тийиш болгон товарларды өндүрүү же соодалоо, кызмат көрсөтүү, же ишти жүзөгө ашыруу.
2. Казинолор, азгырма оюн бизнеси жана кумар оюндарын жана букмекерликти, анын ичинде онлайн уюштуруу иштери.
3. Аңчылык жана спорт үчүн ок атуучу куралдарды кошпогондо, курал-жарактарды жана ок-дарыларды чыгаруу.
4. Сыра жана винону кошпогондо, алкогольдук ичимдиктерди өндүрүү.
5. Тамеки өстүрүү, тамеки продукттарын өндүрүү.
6. Сымап рудаларын алуу жана байытуу (биринчи сымап)¹.
7. Чийки мунайды чалгындоо жана казып алуу.
8. Көмүр казып алууда энергия кубатын жогорулатууга жана парник газдарынын бөлүнүп чыгышын кыскартууга багытталган долбоорлорду кошпогондо, көмүрдү чалгындоо жана өндүрүү.
9. Мындай аппаттарда электр энергиясын иштеп чыгууда энергиянын кубатын жогорулатууга жана парник газдарынын чыгышын кыскартууга багытталган долбоорлорду кошпогондо, көмүр пайдаланган (күйгөн) жабдууларда электр энергиясын өндүрүү.
10. СИТЕС Конвенциясы жөнгө салынуучу жапайы фауна жана флоранын түрлөрүн экспорттоо жана импорттоо менен бирге соода-сатык².
11. Мыйзамдын талаптарына жооп бербеген мажбурлоо эмгегин жана балдар эмгегин пайдалануу.

Ошондой эле, «Элдик Банк» ААК жылдык кирешесинин 25%дан ашыгы көмүр казып алуу тармагында түзүлгөн корпоративдик кардарларды каржылабайт (кредит бербейт). Бул көрсөткүч жылдык алынган каражатынын 25% босогосунан ашкан корпоративдик кардарлар үчүн улуттук же ички банктык жашыл таксономияга ылайык келген долбоорлорду жана иштерди, анын ичинде энергиянын кубатын жогорулатууга жана парник газдарынын чыгышын кыскартууга багытталгандарды каржылоого (кредиттөөгө) гана уруксат берилет.

¹ БУУнун сымап боюнча 2013-жылдын 10-октябрындагы Минамата конвенциясы (Minamata Convention on Mercury, сымаптын жана анын кошулмаларынын антропогендик чыгышынын жана бөлүнүп чыгууларынан адамдардын ден соолугун жана айлана-чөйрөнү коргоого багытталган мамлекеттер аралык келишим, https://minamataconvention.org/sites/default/files/documents/information_document/Minamata-Convention-booklet-rus-full.pdf) сымапты баштапкы казып алууга чектөөлөрдү киргизет. Маалымат үчүн: баштапкы сымап жалаң сымап рудаларынан алынган сымапка тиешелүү жана башка металлдардын рудаларын кайра иштетүүдөн алынган (катуу эмес аралашма катары сымапты камтыган) жана калдыктардан алынган экинчи сымапты камтыбайт.

² Жок болуу коркунучуна дуушар болгон жапайы фаунанын жана флоранын түрлөрү менен эл аралык соода жөнүндө 1973-жылдын 3-мартындагы конвенция (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) жапайы жаныбарлардын жана өсүмдүктөрдүн эл аралык соодасы алардын жашоосуна коркунуч туудурбасын, жаныбарлардын жана өсүмдүктөрдүн бир нече он миңдеген түрлөрүнө ар кандай деңгээлдеги коргоону камсыз кылууга багытталган эл аралык өкмөттүк келишим. <https://cites.org/eng/disc/text.php?gtranslate=ru>; <https://cites.org/eng/app/appendices.php>).